

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 4P/135/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8221202405
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slavomír Ivanecký
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2022:8221202405.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom JUDr. Slavomírom Ivaneckým v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú E. L., U.. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny R., dieťa rodičov G. L., U.. XX.XX.XXXX, R. Q. XX, XXX XX Q. K. Y. L., U.. XX.XX.XXXX, R. U. F. XX, XXX XX I., o zmenu zverenia maloletej, takto

rozhodol:

M e n í rozsudok Okresného súdu Bardejov č.k. 4P/165/2020-50 zo dňa 30.09.2021, v časti týkajúcej sa úpravy práv a povinností k maloletej E. L., U.. XX.XX.XXXX tak, že:

Maloletá E. L., U.. XX.XX.XXXX sa zveruje do náhradnej osobnej starostlivosti H. G., U.. XX.XX.XXXX, bytom Q.L. XX, Q., ktorá bude vykonávať osobnú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný rozvoj maloletej E. a v bežných veciach ju bude zastupovať a spravovať jej majetok namiesto rodičov.

Matka maloletej G. L., U.. XX.X.XXXX, bytom Q. XXX/XX, Q., sa z a v ä z u j e počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najneskôr však do plnoletosti maloletej E., prispievať na výchovu a výživu maloletej sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nepľnoleté a nezaopatrené dieťa podľa osobitných predpisov mesačne, vždy do 15. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci vopred, k rukám Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny R..

Otec maloletej Y. L., U.. XX.XX.XXXX, bytom U. F. XX, sa z a v ä z u j e počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najneskôr však do plnoletosti maloletej E., prispievať na výchovu a výživu maloletej sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nepľnoleté a nezaopatrené dieťa podľa osobitných predpisov mesačne, vždy do 15. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci vopred, k rukám Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny R..

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 4P 165/2020 - 50 zo dňa 30.9.2021 bolo manželstvo rodičov maloletej E. L., U.. XX.XX.XXXX rozvedené, maloletá bola na čas po rozvoze zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke R. L., U.. XX.X.XXXX a rodičia boli zaviazaní vyživovacou povinnosťou k maloletej. Návrhom doručeným súdu dňa 27.12.2021 ÚPSVaR R. žiadal, aby bol zmenený vyššie uvedený rozsudok a maloletá bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti druhej starej matke H. G., U.. X.XX.XXXX, pretože R. L. výrazne zanedbáva starostlivosť o maloletú E., nevenuje sa jej, je voči nej agresívna. Samotná maloletá chce ísť k starej matke H. G. a nechce zotrvať v NOS u R. L.. Rodičia sa nevyjadrili. H. G. súhlasila s návrhom. R. L. sa k návrhu nevyjadrila. Súd dňa 28.1.2022 prejednal a rozhodol vec bez prítomnosti rodičov maloletej a R. L..

2. Súd vykonal dokazovanie správou kolízneho opatrovníka, spisom OS R. 4P 165/2021, výsluchom H.M. G., U.. X.XX.XXXX, ostatným spisovým materiálom a zistil, že mal. E. L. je tohto času od

10.01.2022 u svojej starej matky H. G., U.. XX.XX.XXXX, bytom Q. XX, Q.. Jej súrodenci mal. G. L., U.. XX.XX.XXXX, G. A. L., U.. XX.XX.XXXX K. G.. E. L., U.. XX.XX.XXXX boli dňa 10.01.2022 umiestnené v Centre pre deti a rodiny E.. Dôvodom vyňatia mal. detí bola tá skutočnosť, že stará matka R. L., U.. XX.XX.XXXX, bytom U. F. XX výrazným spôsobom zanedbávala všestrannú starostlivosť o mal. deti. Vzhľadom na to, že stará matka H. G. prejavila záujem o zverenie mal. E. do jej náhradnej osobnej starostlivosti ÚPSVaR R. vykonal šetrenie v domácnosti p. G.. Pani H. G. je vydatá, žije v obecnom nájomnom byte v obci Q.. Domácnosť je zariadená a udržiavaná na veľmi dobrej hygienickej úrovni. V spoločnej domácnosti žije so svojim manželom H. G., U.. XX.XX.XXXX, ktorý tumusovo pracuje v W.. Stará matka je tohto času nezamestnaná. V spoločnej domácnosti žije aj dcéra G. G., U.. XX.XX.XXXX s druhom D. U., U.. XX.XX.XXXX a ich mal. deťmi D. U., U.. XX.XX.XXXX K. F. U., U.. XX.XX.XXXX. V spoločnej domácnosti žije aj jej syn G. G., U.. XX.XX.XXXX, ktorý je v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Jeho partnerka žije s dvoma mal. deťmi u svojej matky. Dňa 20.01.2022 sa na základe predvolania dostavila na odd. SPODaSK p. H. G., mal. E. L. a jej matka G. L.. Z pohovoru vyplynulo, že mal. E. chce byť u svojej starej matky H.É. G., počas pohovoru pôsobila spokojne, bola čisto a vhodne oblečená. Stará matka predložila rozhodnutie Spojenej školy v Q. o prijatí na základné vzdelávanie s nástupom od 17.01.2022. Mal. E. má ťažkosti s učením, keďže nechodila pravidelne do školy a nepripravovala sa riadne na vyučovanie. Stará matka a matka maloletej zabezpečili mal. E. nové oblečenie, školské potreby a postupne sa snažia venovať jej príprave na vyučovanie. Prítomná matka maloletej G. L. uviedla, že odchádza za prácou do W. za účelom zlepšenia svojej nepriaznivej životnej situácie. Mal. E. na záver pohovoru trvala na tom, že chce zostať u svojej starej matky H. G.. Stará matka maloletej H. G. na pojednávaní uviedla, že maloletá E. chodí do školy, doteraz tam nechodila, je potrebné učiť sa s ňou všetko od začiatku, ale snažia sa. Jej vzťah s mal. E. je dobrý, snaží sa jej všetko vysvetliť, ona chápe. Maloletá navštevuje pediatra MUDr. Y.. Približne 12. januára boli u lekára, všimla si, že zle počuje a zle vidí. U nich doma sú viacerí, nemá každý vlastnú izbu, E. sa cíti dobre, nechce ísť naspäť ku pani L., na súrodencov, ani na rodičov sa nepýta. Bola od začiatku so starou matkou, je na jej osobu zvyknutá. Všetci členovia spoločnej domácnosti E. akceptujú.

3. Podľa § 45 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z., ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd. Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd. Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

4. Podľa § 62 ods. 1 - ods. 5 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z., Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností

a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

5. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z., pri určení výživného prihladne súd na odôvodnenej potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

6. Podľa § 26 Zákona o rodine Ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

7. Súd po vykonanom dokazovaní zmenil rozsudok tunajšieho súdu č.k. 4P 165/2020 - 50 zo dňa 30.9.2021 v časti, ktorá sa týka úpravy práv a povinností k maloletej E. L. a tú zveril do náhradnej osobnej starostlivosti jej starej matke H.A. G., ktorá spĺňa všetky zákonné podmienky pre zverenie. Je v súčasnosti v najlepšom záujme maloletej E., aby sa o ňu starali jej blízke osoby, ktoré ju budú vychovávať pri absencii starostlivosti jej rodičov, ktorí to v súčasnosti nemôžu z objektívnych dôvodov realizovať. H. G. má záujem sa O. E. starať, je k nej tolerantná a láskavá, zaujíma sa o jej potreby a pomáha jej s učením, čo stará matka R. L. nedokázala a nechcela. V jej osobnej náhradnej starostlivosti psychický vývoj maloletej stagnoval, o potreby maloletej sa nestarala a preto naďalej nemôže vykonávať NOS. Súd s ohľadom na majetkové a zárobkové pomery rodičov maloletej, im obom určil minimálne výživné na maloletú E..

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia. Odvolanie sa podáva na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané po uplynutí lehoty podľa odseku 1 preto, že odvolateľ sa spravoval nesprávnym poučením súdu o lehote na podanie odvolania. Ak rozhodnutie neobsahuje poučenie o lehote na podanie odvolania alebo ak obsahuje nesprávne poučenie o tom, že odvolanie nie je prípustné, možno podať odvolanie do troch mesiacov od doručenia rozhodnutia. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané na nepríslušnom súde preto, že odvolateľ sa spravoval nesprávnym poučením o súde príslušnom na podanie odvolania. To platí aj vtedy, ak rozhodnutie neobsahuje poučenie o súde príslušnom na podanie odvolania. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd. Dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova. Ak odvolateľ vezme odvolanie späť, právoplatnosť napadnutého rozhodnutia nastane, ako keby k podaniu odvolania nedošlo. Lehoty, ktoré majú plynúť od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, plynú v takom prípade od právoplatnosti uznesenia o zastavení odvolacieho konania. Ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví. Ak sa odvolanie vzalo späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane. Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie

odvolacích dôvodov. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná. Odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu. Odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný. Na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu podľa zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimo sporový poriadok. Rozhodnutie o peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov, a to exekúciou zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, príkazom pohľadávky, príkazom pohľadávky z účtu v banke, príkazom iných peňažných pohľadávok, postihnutím iných majetkových práv, exekúciou na obchodný podiel, predajom hnuiteľných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu. Rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým, alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, možno vykonať cestou súdneho výkonu rozhodnutia podľa zákona č. 161/2015 Z.z. (Civilný mimo sporový poriadok), a to odňatím maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdaním tomu, komu bol podľa rozhodnutia zverený, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať.